İMSAD AYLIK RAPOR 07

Temmuz 2012

- TÜRKİYE & DÜNYADA GÜNDEM
- DÜNYA EKONOMİSİ
- DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
- TÜRKİYE EKONOMİSİ
- TÜRKİYE İNŞAAT SEKTÖRÜ

İMSAD
İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ
www.imsad.org

TÜRKİYE VE DÜNYADA GÜNDEM

⇒ **İç talepteki zayıflama hissedildi...** Türkiye yılın ilk çeyreğinde beklentilerin biraz üzerinde %3,2 büyüdü. Takvim ve mevsimsel etkilerden arındırılmış verilere bakıldığında ise büyümenin %0,2 ile sınırlı kaldığını gördük. Önceki yılların büyüme lokomotifi olan iç talebin yılın ilk çeyreğinde yatay kaldığını izliyoruz. Bu da büyümenin neden sınırlı kaldığını açıklıyor. Öte yandan dış talep beklentilerin üzerinde GSYH'ye 4.5'lik bir katkı sağladı. Dış talebin katkısı dengelenmenin gerçekleştiğine dair somut bir kanıt oldu. Önümüzdeki dönemde iç talebin toparlanmaya başlamasıyla dış talep katkısı azalabilir. Yılın 2. çeyreğinde ilk çeyreğe benzer bir performans bekleyebiliriz. Fakat yılın ikinci yarısından sonra ekonomideki toparlanma daha hızlı olacaktır.

⇒ **Moody's'ten not artırımı geldi...** Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Türkiye'nin tahvil notunu, pozitif görünümü sürdürerek Ba2'den Ba1'e bir not yükseltti. Belirtildiğine göre, hükümet bilançosunun şok emme kapasitesini yükselten kamu maliyesindeki iyileşme ve dış kırılganlıklara karşı yürütülen politikalar tahvil notunun arttırılmasındaki ana etkenlerdir. Diğer taraftan, pozitif görünümün sürdürülmesi Moody's'in not arttırımını sağlayan etkenlerin Türkiye'nin esnekliğini iyileştirerek devam edeceği yönündeki beklentilerini yansıtıyor.

⇒ **Fitch'ten not artırımı yok...** Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch yaptığı açıklamada Türkiye'nin yumuşak inişe yakın olduğunu fakat cari açıktan kaynaklanan kırılganlıkların devam ettiğini söyledi ve Avrupa bölgesinde devam eden kaygıların daha da bozulması durumunda Türkiye'nin bu risklere karşı kırılganlığını koruduğunu belirtti. Bu risklerin devam ettiği sürece herhangi bir not artırımına gidilmesinin mümkün olmadığı belirtildi. Öte yandan Japonya'nın kredi derecelendirme kuruluşu istikrarlı olarak Türkiye'nin yabancı para cinsinden notunu ve durağandan pozitife ülkenin yerel para görünüm notunu revize etmiştir. Türkiye'de iç talep ve uluslararası sermaye akımlarını yönetmek için amaçlayan ihtiyatlı bir mali politika ve esnek para politikası kesinlikle kredilenebilir sözlerine ekledi.

⇒ **Merkez Bankası beklentiler paralelinde faiz değişikliğine gitmedi...** Merkez Bankası dün düzenlenen PPK toplantısında politika faizinde ve faiz koridorunda beklentiler dahilinde herhangi bir değişikliğe gitmedi. Bunun yanında TL zorunlu karşılıkların döviz ve altın olarak tutulabilme oranlarında yine beklentiler dahilinde değişikliğe gitti. TL karşılıkların döviz olarak tutulabilme oranı %45'ten %50'ye yükseltilirken, altın olarak tutulabilme oranını da %25'e çıkarıldı. Bu değişikli Merkez Bankası piyasaya 5.6 milyar TL likidite vermiş olacak. Küresel gelişmeleri dikkate alarak Merkez Bankası esnek politikalar uygulamaya devam edecektir. Likidite sıkışıklığı olduğu dönemlerde fonlama miktarını artıracak veya tam tersiz durumda ise azaltacaktır.

⇒ **Merkez rahatladı...** Merkez Bankası PPK toplantı özetlerinde Merkez Bankası'nın önümüzdeki dönemde enflasyon için önceki aylara göre daha az tedirgin olduğunu görüyoruz. Bunun yanında önümüzdeki aylarda Merkez Bankası'nın enflasyon tahmininde aşağı yönlü revizyonlar görebiliriz. Merkez Bankası yılsonu enflasyon beklentilerinin hala yüksek seyrettiğine dair açıklamalarda bulundu. Faiz koridorunda aşağı yönlü müdahale için Merkez Bankası'nın enflasyon beklentilerinde bir miktar daha iyileşme görmeyi arzulayacağını düşünüyoruz. Bunun yanında Merkez Bankası yurtdışında küresel ekonomik görünümün toparlanmaya dair herhangi bir sinyal vermediğini ve özellikle İspanya ve Yunanistan'ın yarattığı tedirginliklerin yakından izlenerek önümüzdeki dönemde bu gelişmeleri dikkate alarak hareket edileceğinin altını çizdi.

⇒ **Başçı: 'Uçak piste indi, ama kemerleri çözmeyin'...** Merkez Bankası Başkanı Erdem Başçı, Türkiye ekonomisine ilişkin Ekim ayında yaptığı 'Uçak piste indi, ama kemerleri çözmeyin' değerlendirmesinin

Her hakkı saklıdır.

hâlâ geçerli olduğunu belirtti. Kredi büyümesinin yeterince yavaşladığını, döviz kurunun da yeterince değer kaybettiğini hatırlatan Başçı, bundan sonra daha fazla değer kaybetmesinin beklenmemesi gerektiğini kaydetti

⇒ **Haziran başından beri tahvil piyasasına yabancı fon akışı 2,8 milyar dolar oldu...** Merkez Bankası'nın son verilerine göre 29 Haziran'da sona eren haftada hisse senedi piyasasına 0,3 milyar dolar, tahvil piyasasına ise 0,6 milyar dolar yabancı fon girişi olduğunu gösteriyor. Haziran başından bu yana tahvil ve hisse senedi piyasalarına girişler sırasıyla 2,8 milyar dolar ve 1,1 milyar dolar oldu.

⇒ **Irak'ta yatırım projeleri için Japon Firmaları Türk meslektaşları ile ortaklıklar arıyor...** Bloomberg haberine göre, Keiichi Kohama, Japonya İşbirliği Merkezi Genel Müdür ve Irak Masası baş temsilcisi , Japon firmaları Irak'ta yatırım projeleri için Türk şirketleri ile ortaklıklar kurmaya istekli olduğunu belirtti. Japon şirketleri elektrik üretimi, petrol ve gaz, sağlık ve altyapı projelerine yatırım yapmak istiyor.

⇒ **Köprü ve otoyolların özelleştirilmesinde teklif tarihi 31 Ekim'e ertelendi...** CNBC-e'deki habere göre, son tarih 31 Ekim 2012'ye ertelendi. Özelleştirme İdaresi 8 otoyol ve 2 köprü ve bunların üzerindeki bakım ve işletme, ücret toplama ve diğer mal ve hizmet birimlerini tek paket halinde 25 yıl süre ile "İşletme Haklarının Verilmesi" yöntemiyle ihaleye açtı. Teklifler US$ cinsinden alınacaktır. Hatırlanacağı üzere i)Koç Holding Ülker Holding – UEM (Malezya) ii) Alarko Holding - Nurol Holding – MV Holding – Fiba Holding iii) Doğuş Holding – Makyol İnşaat – Akfen Holding – Autostrade Per I'talia iv) Cintra –IC Holding –STFA tarafından konsorsiyum oluşturulmuştu.

⇒ **Eurogroup'un destek şartları netleşiyor...** El Pais gazetesinin haberine göre Eurogroup, Avro Bölgesi kurtarma fonlarının aktarılmaya başlanması için İspanya'dan bir kötü banka oluşturmasını ve bankacılık sektörü genelinde çekirdek sermaye rasyolarının yükseltilmesini isteyecek, yardım için şartlar arasında, kurtarılan bankaların tercihli hisseleri veya sermaye benzeri tahvillerine yatırım yapanların zararları için sağlanacak telafilerin azaltılması da yer alacak.

⇒ **Brezilya'da büyüme beklentileri düşüşünü sürdürüyor...** Brezilya merkez bankası yaptığı anketine göre, büyüme tahmini 8. haftada da aşağı çekildi. Brezilya'nın 2012'de %2,05 büyümesi bekleniyor. Önceki rakam %2,18 seviyesindeydi.

⇒ **S&P: Çift dipli resesyon ihtimali artıyor...** S&P baş Avrupa ekonomisti, kaldıraçlardan kurtulmanın Avrupa'yı resesyon ve duraklamaya iterek, çift dipli resesyon tehdidini artırdığını belirtti, Almanya ve Fransa'nın da resesyona yakın olduğunu kaydetti.

⇒ **Çin'de faiz indirimi olasılığı devam ediyor...** Çin'de enflasyon Haziran'da yıllık %2.2 (aylık -0,6%) artış ile 29 ayın en düşük seviyesine geriledi. Enflasyondaki yavaşlama, başbakan Wen Jiabao'ya, 1 ay içinde yaptığı 2 faiz indiriminin ardından para politikaları daha fazla gevşetmesi imkanı tanıyor.

⇒ **Japonya büyüme konusunda umudunu koruyor...** Japonya Maliye Bakanı Azumi, Japonya'da yerel talebin güçlü eğilimi olduğunu, Avrupa sorunu gevşerse Japonya'nın bu mali yılda %2 büyüme gerçekleştirebileceğini kaydetti.

⇒ **Faiz indirim yarışı sürüyor...** Danimarka Merkez Bankası, Çin, İngiltere ve Avrupa Merkez Bankalarından gelen hamlelerin ardından politika faizini rekor seviyeye düşürdü ve mevduat sertifikalarına uyguladığı faizi sıfırın altına çekti. Gösterge faiz %0,45 seviyesinden %0,2 seviyesine çekilirken, mevduat oranı %0,05'ten -%0,2'ye indirildi.

⇒ **IMF: Faiz indirimi iyi bir seçenek değil...** IMF'nin başkanı Lagarde, Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) faizleri düşürmek yerine tahvil alım programını genişletmesinin daha iyi bir seçenek olduğunu savundu. ECB'nin para politikasını gevşetecek alanının bulunduğunu belirten Lagarde, ancak Euro Bölgesi'ndeki tüm ekonomilerin "düşük faiz" ihtiyacı olmadığını hatırlatarak, faiz indiriminin şu an için en iyi politika seçeneği olmadığını kaydetti.

Her hakkı saklıdır.

EKONOMİDE VE İNŞAAT SEKTÖRÜNDE SON BİR AY

⇒ **2012 yılının ilk çeyreğinde ekonomik aktivitede meydana gelen yavaşlama sonucunda Türkiye'nin gelişme hızı %3,2'de kalırken, inşaat sektörünün gelişimi bu oranın altında %2,8 düzeyinde gerçekleşti. Bu dilimde global ekonomideki olumsuz havaya bağlı olarak yatırımların ötelenmesi etkili oldu. GSYH'nin harcamalar ayağına bakıldığında kamu sektörünün inşaat yatırımlarının %0, yani artış göstermediği görülürken, özel sektörün inşaat yatırımlarındaki artışın %3,1'de kaldığı görülmektedir. Buna göre 2011 yılında iki çeyrekte %20'nin üstünde artış gösteren özel sektör yatırımlarında 2012 yılının ilk çeyreğinde ciddi bir daralma meydana gelmiştir. 2012 yılının ilk çeyreğinde içeride yatırım ve tüketimde meydana gelen yavaşlamanın ihracatta etkili olmadığı görülmektedir.**

⇒ **Mal ve hizmet ihracatında meydana gelen gelişim bu dönemde %13,2 düzeyinde oluşmuştur. Bu rakama paralel olarak inşaat sektörünün ihracat verileri de olumlu bir tablo ortaya koymaktadır. Buna göre 2011 yılının ilk çeyreğinde 4,2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilirken 2012 yılının ilk çeyreğinde 4,78 milyar dolarlık ihracat oluşmuştur. Bu rakamlara göre 2011 yılının aynı dönemine göre ihracatta %13,8'lik artış kaydedilmiştir. Aynı dönemde sektörün ithalat rakamı 1,82 milyar dolar ile geçen yılın aynı dönemine göre %8,5'lik gerileme kaydetmiştir. Buna bağlı olarak sektörün cari dengeye olumlu katkısı devam etmektedir. Buna göre yılın ilk çeyreğinde inşaat sektörünün cari dengeye doğrudan pozitif katkısı 2,96 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.**

ÖZET VERİLER RAKAMLARLA TÜRKİYE EKONOMİSİ			
		Dönem	Değişim
Büyüme	ÖD	2012 1.Çeyrek	%3.20
Sanayi Üretimi	ÖD	Mayıs	%5.90
Kapasite Kullanım Oranı	-	Haziran	%74.60
İhracat	ÖA	Mayıs	-%4.19
TÜFE	ÖA	Haziran	-%0.90
ÜFE	ÖA	Haziran	-%1.49
İşsizlik Oranı	-	Mart	%9.90
RAKAMLARLA İNŞAAT SEKTÖRÜ			
		Dönem	Değişim
Gelişim Hızı	ÖD	2012 1.Çeyrek	%2.80
İnşaat Malzemesi İhr. (Milyar $)	-	Mayıs	1.71
İhracat İçinde İnşaat Sektörünün Payı	-	Mayıs	%12.99
İnşaat Malzemeleri Fiyatları - TÜİK	ÖA	2012 1.Çeyrek	%1.07
İnşaat Malzemeleri Fiyatları - İTO	ÖA	Mart	%1.48
İnşaat Sektöründe Üretim	ÖD	2011 4.Çeyrek	%7.10
İnşaat Sektöründe Ciro	ÖD	2011 4.Çeyrek	%10.80
İnşaat Sektöründe İstihdam	ÖD	2012 1.Çeyrek	%1.90
İnşaat Sektöründe Çalışılan Saat	ÖD	2012 1.Çeyrek	%0.90
İnşaat Sektöründe Burüt Ücret-Maaş	ÖD	2012 1.Çeyrek	%16.30
Konut Satışları	ÖD	2012 1.Çeyrek	%5.51
Tüketicinin İnşaa Ettirme/Alma İhtimali	ÖA	Nisan	-%0.28
İstihdam Değişimi	ÖA	Şubat	-%8.99
Konut Kredileri	ÖA	Nisan	%1.02
Yapı Ruhsatları-Bina Sayısı	ÖD	2012 1.Çeyrek	-%10.06
Yapı Ruhsatları-Yüzölçüm	ÖD	2012 1.Çeyrek	%19.73
Yapı Ruhsatları-Değer	ÖD	2012 1.Çeyrek	%34.67
Yapı Ruhsatları-Daire Sayısı	ÖD	2012 1.Çeyrek	%4.98
Yapı Kullanım İzin Belgesi-Bina Sayısı	ÖD	2012 1.Çeyrek	-%3.56
Yapı Kullanım İzin Belgesi-Yüzölçüm	ÖD	2012 1.Çeyrek	%1.95
Yapı Kullanım İzin Belgesi-Değer	ÖD	2012 1.Çeyrek	%12.59
Yapı Kullanım İzin Belgesi-Daire Sayısı	ÖD	2012 1.Çeyrek	%2.82

ÖA= Bir önceki döneme göre, ÖD= Bir önceki yılın aynı dönemine göre

Her hakkı saklıdır.

DÜNYA EKONOMİSİ

Euro Bölgesi'ndeki gelişmeler yön belirlemeye devam ediyor. Yunanistan'dan sonra İspanya'da da çatlak sesler gelmesine bağlı olarak zor günler yaşayan Euro Bölgesi'ndeki olumsuz havanın makro değişkenlerde meydana getirdiği değişiklik dikkat çekmektedir.

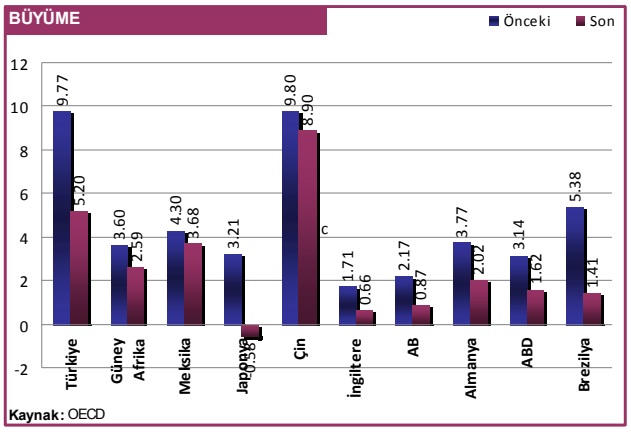

Global ölçekte açıklanan büyüme rakamları açıklanma zamanı itibariyle ülkeler arasında ciddi farkların oluşmasına neden olabilmektedir. **2012'nin ilk çeyreğine yönelik açıklanan rakamlara göre büyüme verilerinde güç kaybetme eğiliminin yaşandığı görülmektedir. Global ekonomideki** bu eğilimin devam etmesi beklenmelidir.

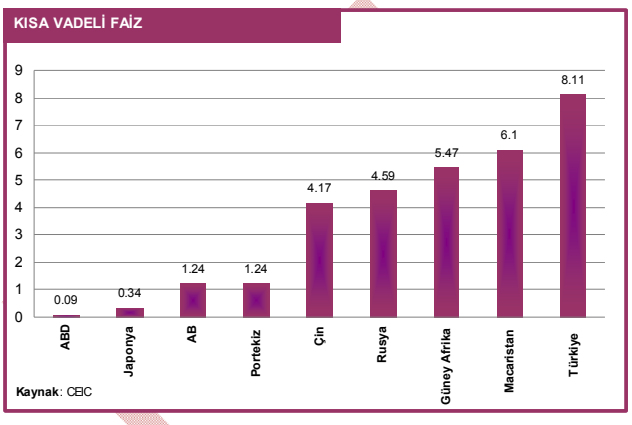

Faiz ayağında ise diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında 3 aylık Hazine bonosuna göre Türkiye, kısa vadeli faiz oranlarında göreceli olarak yüksek oran sunan ülkelerden biridir. Bu nedenle kriz ortamlarında Türkiye'den para çıkışı görece olarak sınırlı bir düzeyde olmaktadır. Buna göre Türkiye halen yüksek bir oran sunarak yabancı yatırımcının dikkatini çekmektedir.

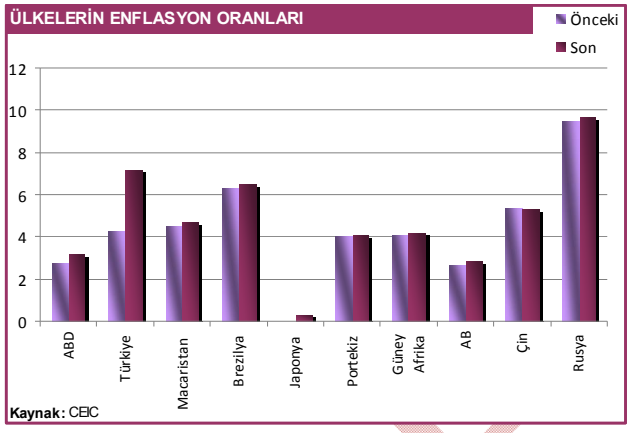

Daha önceki raporlarımızda da dikkat çektiğimiz üzere enflasyon diğer ülkelere oranla Türkiye'de daha hızlı açıklanmaktadır. Dolayısıyla Türkiye'nin enflasyon verileri ile diğer ülkelerin bir önceki ayına ait rakamlar kıyaslanabilmektedir. Bununla birlikte yıllık bazdaki rakamlar ele alındığından bu önemli bir farklılık oluşturmamaktadır. **Bu rakamlar göz önünde bulundurulduğunda enflasyon global ölçekte belirgin bir artış trendine girmiştir. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde gelişmiş-gelişmekte olan ülke ayrımı olmaksızın enflasyonist baskının daha fazla gündeme gelmesi beklenmelidir.**

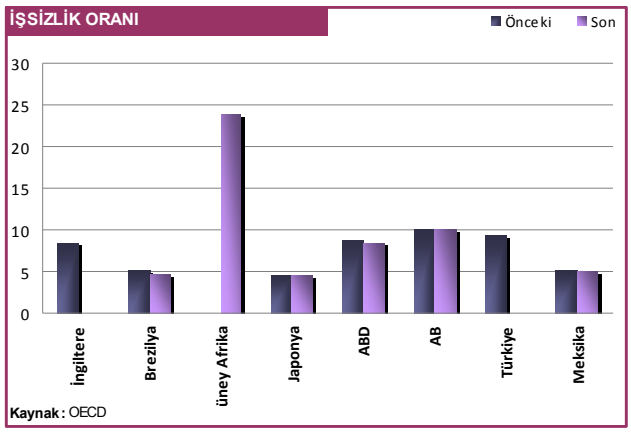

Türkiye'nin karşılaştırıldığı Güney Afrika'da işsizlik oranı %25 düzeyinde seyrederken, Brezilya'da bu oran %6.5 seviyesinde gerçekleşmektedir. Ülke grupları bazında incelendiğinde; AB-25 ülkeleri ortalaması %9.8, OECD ortalaması %8.4, Balkan ülkeleri ortalaması %11.5 ve gelişmekte olan ülkeler ortalaması %7.9 olarak gözlenmektedir. **Türkiye'de işsizlik oranında iyileşme gözlense de, küresel karşılaştırmalar; Türkiye'nin işsizlikte sürdürülebilir politikalara ihtiyacı olduğunu ortaya koymaktadır.**

Her hakkı saklıdır.

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

Konut sektörüne yönelik global ortamdaki dalgalı seyir devam etmektedir. ABD'nin **Mayıs ayı rakamlarında bir önceki aya göre tamamlanan konut inşaatları %10,34, yeni başlayan konut inşaatları %4,84 düşüş gösterirken, devam eden konut inşaatları %1,52, alınan konut inşaat ruhsatları %7,88 artış kaydetmiştir.**

ABD'DE İNŞAAT SEKTÖRÜ

	Miktar (Bin)			Değişim*		
	Mar.12	Nis.12	May.12	Mar.12	Nis.12	May.12
Alınan Konut İnşaat Ruhsatları	706	744	708	%8.77	-%5.98	%7.88
Yeni Başlayan Konut İnşaatları	769	723	780	-%1.67	%5.38	-%4.84
Devam Eden Konut İnşaatları	459	460	467	%2.00	%0.22	%1.52
Tamamlanan Konut İnşaatları	587	667	598	%2.62	%13.63	-%10.34

* Bir önceki aya göre değişimi gösterir

Oluşan rakamlarda tamamlanan konut inşaatları ve yeni başlayan konut inşaatlarındaki düşüş olumsuz değerlendirilirken, devam eden konut inşaatları ve alınan konut ruhsatlarındaki artış olumlu bir tablo ortaya koymaktadır.

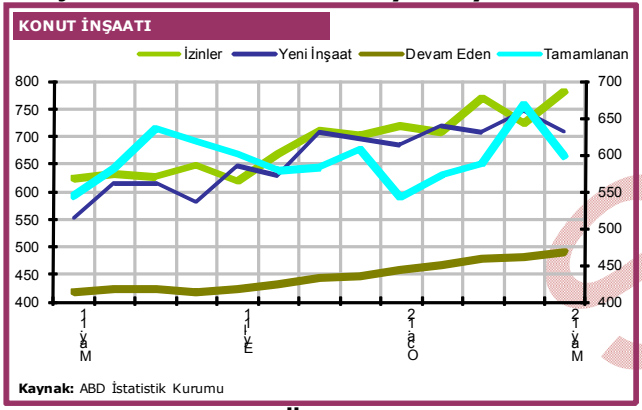

ABD'nin Konut Üreticileri Derneği'nin yayınladığı verileri de belirsiz bir görünüm sergilemektedir.

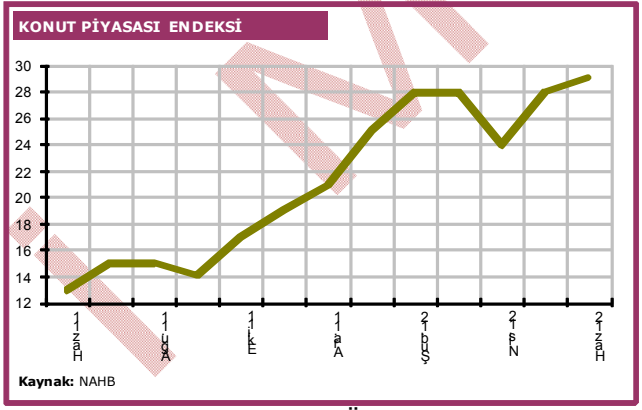

Nitekim, ABD'nin Konut Üreticileri Derneği'nin yayınladığı verilerde konut sektöründe pozitif görünüm kuvvetlenmektedir. 2011'in Haziran ayında 13'ü gördükten sonra çıkış eğilimine giren endeks **Temmuz ayında 15'i görüşmüştür. Ağustos ayında ise bu noktada kalmıştır. Eylül ayında 14'e gerileyen rakam Ekim ve Kasım ayında sırasıyla 17 ve 20 olmak üzere hızlı bir artış kaydetmiştir. Aralık ayında 21 seviyesini gören rakam, çıkış trendini koruyarak 2012'ye 25 düzeyinden başlamıştır. Şubat ve Mart aylarında ise 28 seviyesini görmüştür. Nisan ayında 24'de doğru sert bir düşüş yapan endeks Mayıs ayında 28'e çıkmıştır. Endeks son olarak Haziran ayında 29'a çıkmıştır.**

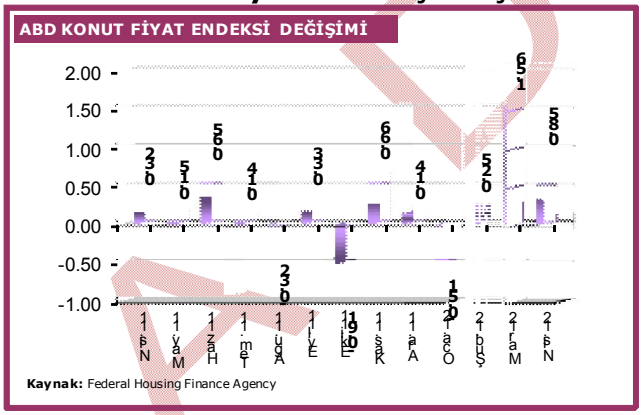

ABD'nin konut fiyatlarında ise Nisan ayında %0,85'lik yükseliş yaşanmıştır.

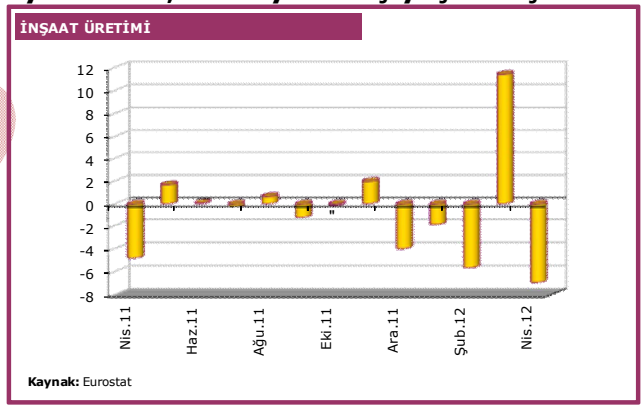

Euro Bölgesi'nde ise inşaat üretimi rakamı son açıklanan Nisan verilerine göre oldukça sert bir düşüş gerçekleştirerek %6,96'lık gerileme kaydetmiştir.

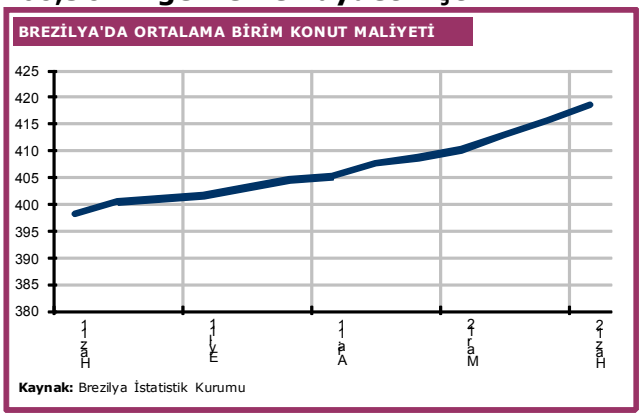

Türkiye'ye rakip olarak izlenen ülkelerden Brezilya'da ise konut maliyetleri talebe paralel olarak artış trendini devam ettirmektedir.

Her hakkı saklıdır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye ekonomisi, beklentilerin biraz üzerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,2 oranında büyüme göstermiştir. Bu gevşeme, yavaşlayan sanayi üretimi, kapasite kullanım oranları, ithalat artış hızı ve kredi büyümesi verileri tarafından ortaya konan tabloyu desteklemiştir. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış çeyreksel büyüme ise bir önceki döneme göre %0,2 artmıştır.

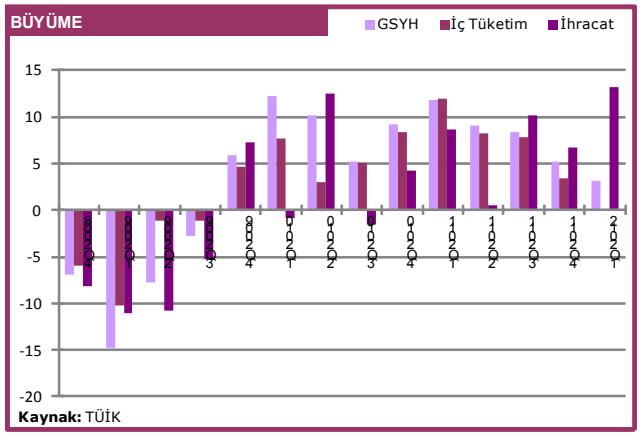

İlk çeyrekte yurt içi talep büyümesi belirgin bir şekilde azalıp, yatay seyrederken net ihracat büyümeye katkı yapan başlıca kalem haline gelmiştir. Böylece, geçtiğimiz yılın 2. yarısında başlayan iç ve dış talep bileşenlerindeki dengelenmenin güçlenerek devam ettiği görülmektedir. İlk çeyrekte özel sektör tüketim harcamalarındaki yıllık büyüme yatayda %0 düzeyinde seyrederken, özel sektör yatırım harcamalarındaki büyüme %1,6 olmuştur. Özel sektör tüketim harcamaları özellikle geçtiğimiz yılın 3. çeyreğinden sonra belirgin bir şekilde azalma göstermiştir. Tüketim harcamaları 2011'in ilk çeyreğinde %11,9 büyüme kaydetmişti.

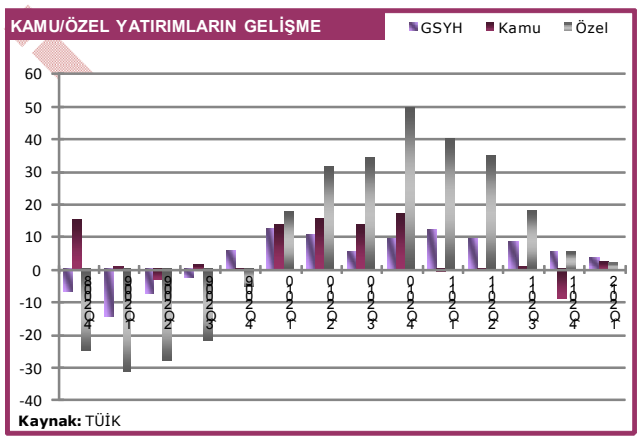

Özel sektör yatırım harcamaları ilk çeyrekte yıllık %1,6 büyümüştür. Özellikle makine teçhizat yatırımlarındaki duraklama dikkat çekmektedir. Daha sonraki bölümlerde detaylandıracağımız inşaat harcamalarındaki büyüme ise %3 düzeyinde kalmıştır.

İthalat %5 gerilerken, ihracattaki artış %13 düzeyinde gerçekleşmiştir. Kamu tüketim harcamaları artışı ise %5,5 seviyesinde oluşmuştur.

Sonuç olarak ilk çeyrekte %3,2 büyüyen milli gelire iç talebin katkısı 1 puan olurken, net ihracatın katkısı 4,5 puan seviyesinde oluşmuştur. Stoklardaki gerileme milli geliri 2,3 puan aşağıya çekmiştir. 2011 verilerini ele aldığımızda 2011'in ilk çeyreğinde ekonomi %11,9 büyürken, iç talep büyümeye 16,72 puan pozitif katkı yapmış, net ihracat ise 5,25 puan ile negatif etkilemişti.

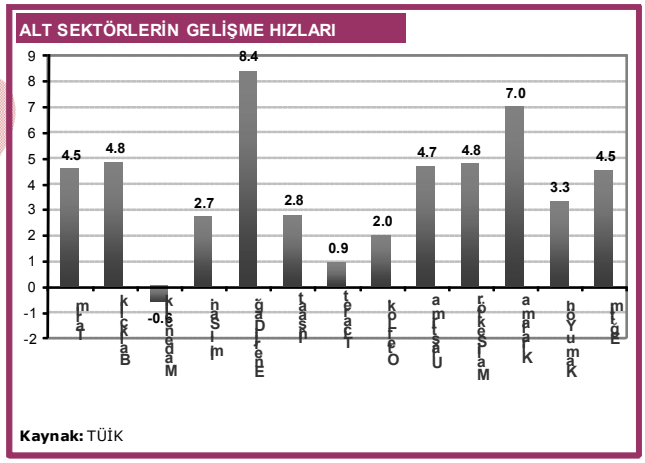

Büyümenin sektörler itibariyle dağılımına baktığımızda en önemli katkılar sırasıyla 0,85 puan ile sanayi sektörü, 0,7 puan ile ulaştırma/haberleşme ve 0,57 puan ile mali aracı kuruluşların faaliyetlerinden gelmektedir. Tüketim harcamalarının yavaşlamasıyla ticari faaliyetlerdeki büyümenin milli gelire katkısı 0,15 puan ile sınırlı kalmıştır.

İkinci çeyrekte ise özellikle Mayıs ayında yurtdışı risk iştahında meydana gelen düşüş, küresel büyüme görünümdeki yavaşlama ekonomideki toparlamanın ikinci yarıdan sonra öngörülenden ağır olabileceğine işaret etmektedir.

Her hakkı saklıdır.

Daha yakın döneme yönelik görünümü ortaya koyan aylık verilere göre ise 2012 yılının Mayıs ayında sanayi üretim endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %5,9 artmıştır. Buna göre yılın ilk çeyreğinde sanayi üzerinde oluşan baskının azaldığı görülmektedir.

SANAYİ ÜRETİMİ

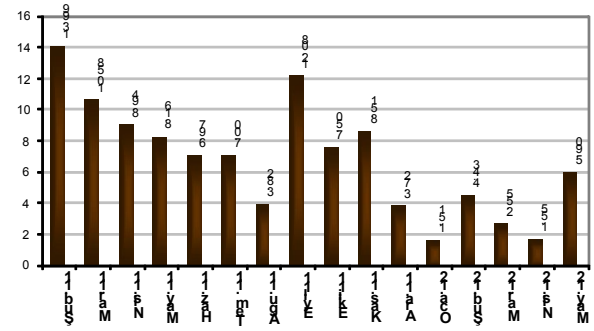

Kaynak: TÜİK

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2012 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %4,2, imalat sanayi sektörü endeksi %5,8 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi %7,3 artmıştır.

Takvim etkisinden arındırılmış endeks 2012 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %5,9, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise bir önceki aya göre %1,1 artış göstermiştir.

Daha yakın bir zaman dilimi için, Haziran ayı için ilgi veren imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayına göre 2,1 puan azalarak %74,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

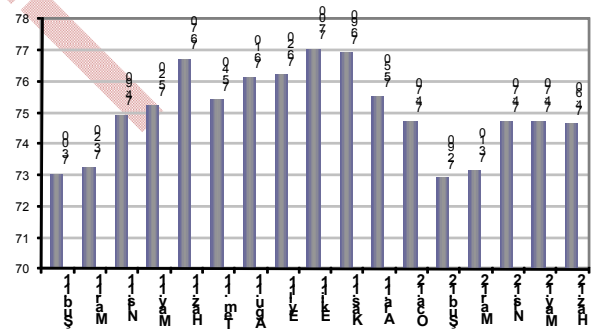

Kaynak: TÜİK

TCMB tarafından yapılan açıklamaya göre, İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı bir önceki aya göre 1,3 puan azalarak %73 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İŞSİZLİK ORANI

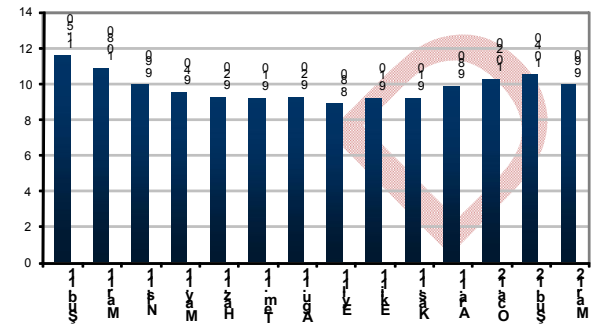

Kaynak: TÜİK

İşsizlik verilerinde toparlanma devam etmektedir. Türkiye genelinde işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 201 bin kişi azalarak 2 milyon 615 bin kişiye düşmüştür. İşsizlik oranı ise 0,9 puanlık azalış ile %9,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kentsel yerlerde işsizlik oranı 1 puanlık azalışla %11,6, kırsal yerlerde ise 0,7 puanlık azalışla %6,4 olmuştur.

İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI

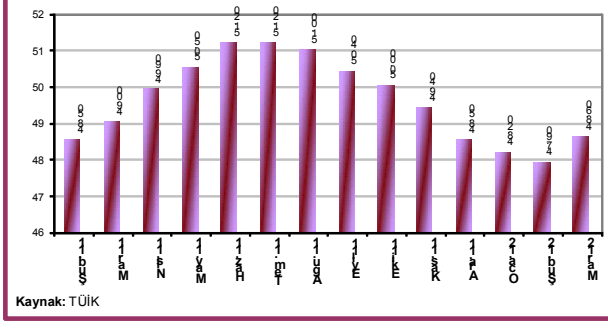

Kaynak: TÜİK

2012 yılı Mart döneminde, Türkiye'de kurumsal olmayan nüfus bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 312 bin kişilik bir artış ile 73 milyon 326 bin kişiye, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus ise 1 milyon 196 bin kişi artarak 54 milyon 438 bin kişiye ulaşmıştır. Bununla birlikte 2012 yılı Mart döneminde, Türkiye genelinde işgücüne katılma oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,4 puanlık azalışla % 48,6'dır.

Her hakkı saklıdır.

Mart 2012 döneminde istihdam edilenlerin % 23,6'sı tarım, % 19,8'i sanayi, % 5,9'u inşaat, % 50,7'si ise hizmetler sektöründedir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında hizmetler sektörünün istihdam edilenler içindeki payının 2,3 puan arttığı, buna karşılık tarım sektörünün payının 1,2 puan, sanayi sektörünün payının 0,8 puan, inşaat sektörünün payının ise 0,3 puan azaldığı görülmektedir.

Mart 2012 döneminde işgücü dışında olup, daha önce bir işte çalışanların % 17,7'si "tarım", % 10,2'si "sanayi", % 3,7'si "inşaat", % 19,9'u "hizmetler" sektöründe çalışmış, % 48,6'sı ise 8 yıldan önce işinden ayrılmıştır. Buna göre işsiz sayısının artışına inşaat sektörü diğer sektörlere oranla daha düşük bir katkı yapmaktadır.

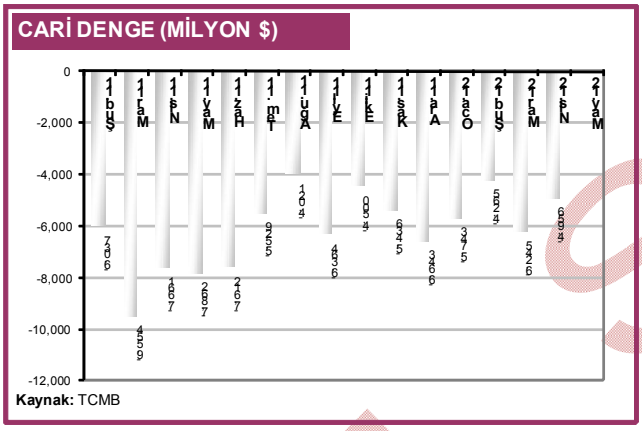

5 milyar dolar ile piyasa beklentisine yakın gerçekleşen Nisan verilerinin ardından 12 aylık cari açık 69,2 milyar dolar ile son onbir ayın en düşük seviyesine gerilemiştir.

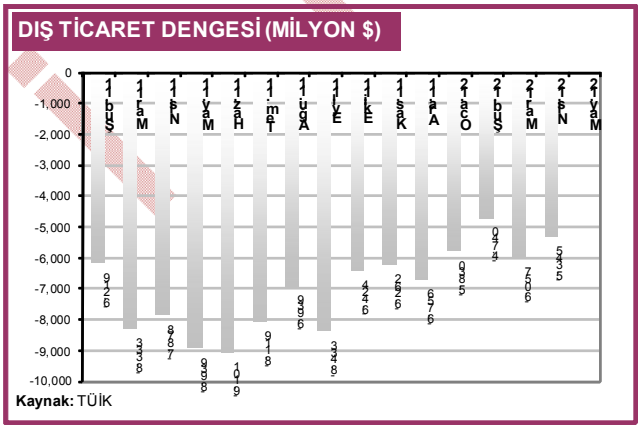

Aylık bazda 5,3 milyar dolarla dış ticaret açığı cari açıkta belirleyici olmaya devam ederken, hizmetler dengesi 978 milyon dolar fazla, gelir dengesi ise 750 milyon dolar açık verirken, cari transferler girişi ise 161 milyon dolar olmuştur. Böylelikle ekonomik aktivitedeki yavaşlamaya paralel dış ticaret dengesindeki iyileşme ödemeler dengesindeki düzelmenin de hızlanmasını sağlamıştır.

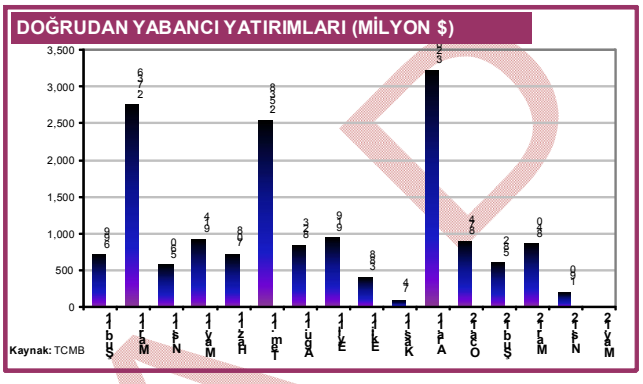

Finansman tarafında, 6,5 milyar dolara sıçrayan toplam kayıtlı sermaye girişinin cari açığı karşılama oranı Haziran 2010'dan bu yana en yüksek düzey olan %132'ye gelirken, net hata noksan kaleminde 959 milyon dolar ile Nisan 2010'dan bu yana gözlenen en yüksek çıkış görülmüştür.

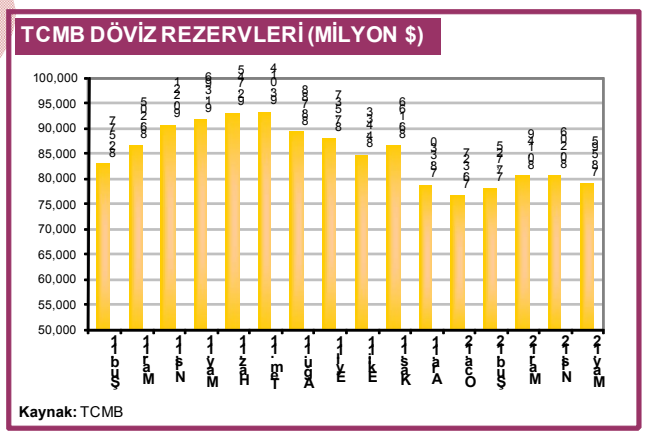

Böylelikle Nisan ayında toplam rezervlerde 610 milyon dolarlık artış olurken, bunun 296 milyon doları resmi rezervlerdeki artıştan kaynaklanmıştır. Kayıtlı sermaye girişlerinin, kısa ve uzun vade kompozisyonunda ise gerek iç gerekse dış gelişmelere bağlı olarak kısa vadenin payı hemen hemen sabit kalmıştır. Cari açığa ilişkin bu veriler bu dataya yönelik risklerin azaldığını göstermektedir. Bu tablonun devam etmesi ekonomi yönetiminin önümüzdeki dönemde ekonomiyi rahatlatmaya yönelik karar almasının da yolunu açacaktır.

Her hakkı saklıdır.

.

TÜRKİYE İNŞAAT SEKTÖRÜ

2012 yılının ilk çeyreğinde ekonomik aktivitede meydana gelen yavaşlama sonucunda Türkiye'nin gelişme hızı %3,2'de kalırken, inşaat sektörünün gelişimi bu oranın altında %2,8 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dilimde global ekonomideki olumsuz havaya bağlı olarak yatırımların ötelenmesi etkili olmuştur. GSYH'nin harcamalar ayağına bakıldığında kamu sektörünün inşaat yatırımlarının %0, yani artış göstermediği görülürken, özel sektörün inşaat yatırımlarındaki artışın %3,1'de kaldığı görülmektedir. Buna göre 2011 yılında iki çeyrekte %20'nin üstünde artış gösteren özel sektör yatırımlarında 2012 yılının ilk çeyreğinde ciddi bir daralma meydana gelmiştir. 2012 yılının ilk çeyreğinde içeride yatırım ve tüketimde meydana gelen yavaşlamanın ihracatta etkili olmadığı görülmektedir.

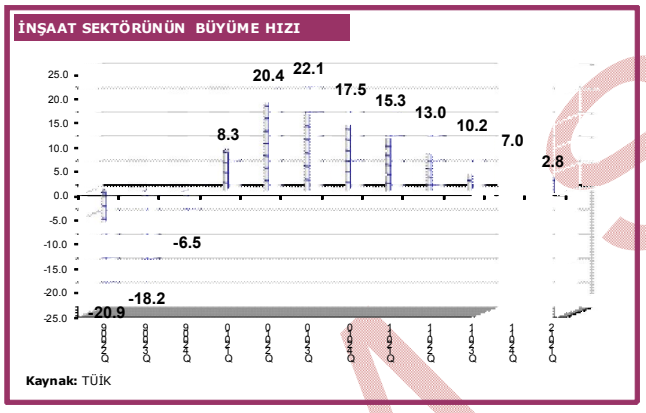

TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre 2012 yılının ilk çeyreğinde inşaat sektörünün gelişme hızı %2,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece 2010'un üçüncü çeyreğinden beri devam eden inşaat sektörünün büyüme hızındaki yavaşlama 2012'in birinci çeyreğinde de devam etmiştir. Buna göre 2010'un üçüncü çeyreğinden beri oluşan rakamlar sırasıyla %22,1, %17,5, %15,3, %13, %10,2, %7 ve son olarak %2,8 olarak gerçekleşmiştir. Bu noktada dikkat edilmesi gereken unsur artış hızının azalmasına karşın yükselişin korunmasıdır. Ancak özellikle Euro Bölgesi'nde meydana gelen sorunlar ve özellikle iç talebin güç kaybetmesinin bir sonucu olarak yatırımlarda meydana gelen yavaşlama sektörün ivme kaybetmesine neden olmuştur.

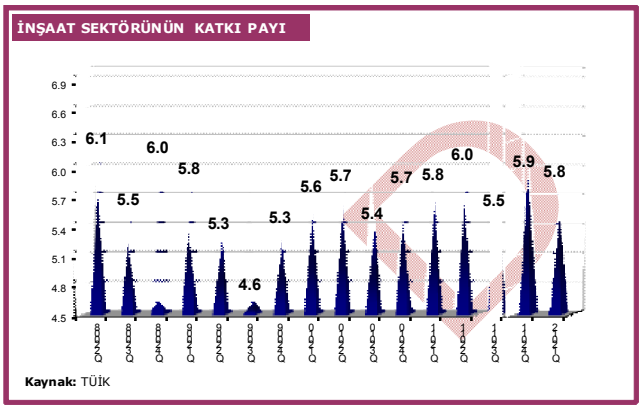

Çeyreklik bazdaki ivme kaybının bir sonucu olarak inşaat sektörünün ülke ekonomisine katkısının yılın ilk çeyreğinde azaldığı görülmektedir. Nitekim, 2011 yılının 2. çeyreğinde 2008 yılından beri ilk kez %6 seviyesini yakalayan inşaat sektörünün büyümeye katkısı, 3. çeyrekte %5,5 seviyesine geriledikten sonra 2011 yılının son çeyreğinde %5,9 düzeyine çıkmıştır. Son açıklanan rakamlara göre inşaat sektörünün büyümeye katkısı %5,8 düzeyinde oluşmuştur.

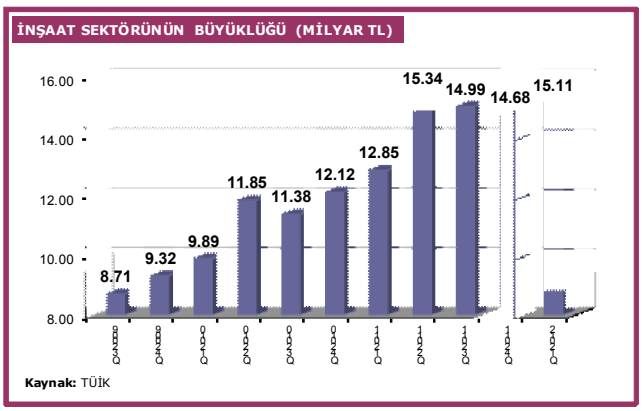

İnşaat sektörünün büyüklüğünde ise çeyreklik bazda cari fiyatlarla daha önce dikkat çektiğimiz 10 milyar TL'nin yerine 15 milyar TL'nin takip edildiği görülmektedir. 2009 yılının 4. çeyreğinde 9,32 milyar TL'ye, **2010'un birinci çeyreğinde ise 9,8 milyar TL'ye çıktığı görülmektedir. İnşaat sektöründe ivmelenme bu çeyrek sonrasında yaşanmıştır.** Buna göre hızlı bir çıkış trendinin içine giren inşaat sektörünün büyüklüğü 2010

Her hakkı saklıdır.

yılının 2. çeyreğinde 11,85 milyar TL, 3. çeyreğinde 11,38 milyar TL, 4. çeyreğinde 12,12 milyar TL düzeyine yükselmiştir. 2011 yılında da ivmesini koruyan sektör ilk çeyrekte 12,85 milyar TL, ikinci çeyrekte ise 15,3 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. **3. çeyrekte mevcut 15 milyar TL düzeyinde gerçekleşen sektör büyüklüğü 4. çeyrekte 14,7 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.** 2012 yılının ilk çeyrek verilerine göre bu rakam 15,1 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır.

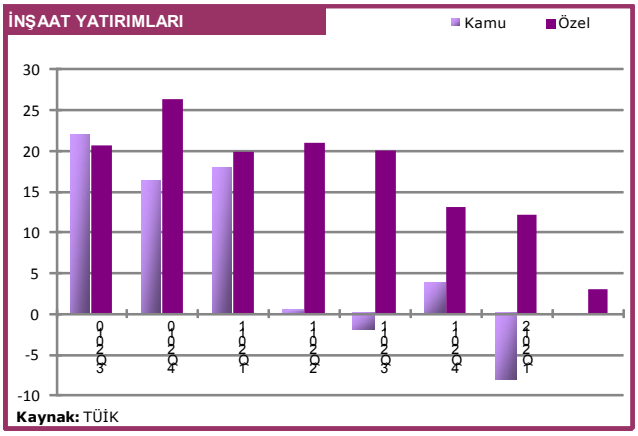

İnşaat yatırımlarında özel-kamu ayrımına bakıldığında özel sektör ile kamu arasındaki ayrımın oldukça arttığı görülmektedir. 2008'de krizin etkili olduğu dönemlerde ekonomiyi canlı tutmak için inşaat yatırımlarına ağırlık veren kamu sektörünün frene bastığı görülmektedir. Buna bağlı olarak 2011 yılında kamunun inşaat yatırımların 4. çeyrekte %8,1 azaldığı, son rakamlara, 2012 1. çeyrek verilerine göre ise %0 olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2011 yılının 2. çeyreğinde de -%2 ile negatif büyüyen kamunun inşaat yatırımları 1. ve 3. çeyrekte %0,4 ve %3,8 değişim göstermiştir. 2011 yılında özel sektörün ise inşaat yatırımlarının sırasıyla %21, %20,1, %13,2 ve %12,3 artış kaydettiği görülmektedir. 3. ve 4. çeyrekte ivme kaybı yaşansa da 2011 yılında özel sektörünün yatırımlarına devam etme eğilimi olumludur. Bununla birlikte daha önceki raporlarımızda belirttiğimiz üzere özellikle 2012 yılına yönelik negatif beklentilere bağlı olarak yatırımlarda meydana gelen yavaşlama inşaat sektörünü negatif etkilemiştir. Bunun bir sonucu olarak özel sektörün inşaat yatırımları %3,1 ile 2010'un 2. Çeyreğinden beri ilk kez tek haneli olarak gerçekleşmiştir.

Bu noktada sektörün geleceğine yönelik görünümde kritik olan bir unsur olan iç talep için 2B yasası, kentsel dönüşüm projesi ve yabancılara mülk satışı kritik öneme sahiptir. Arka arkaya çıkan bu yasalar özellikle yılın 2. yarısı için önem arzedecek; iç talebi arıtarak inşaat sektörünün hareketlenmesine neden olabilecektir. Buda iç piyasada inşaat yatırımlarının devam etmesi sonucunu doğuracaktır. **Bunun bir sonucu olarak sektörün gelişimini iç talep ayağında 2012 yılının 2. yarısında devam ettirmesi beklenmelidir.**

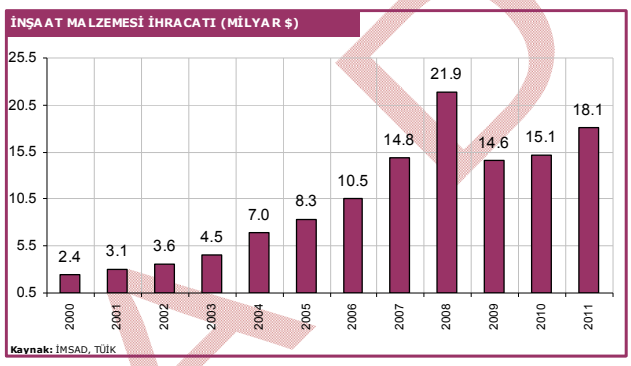

İç talebin yanı sıra dış talep de belirleyici unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Bu kapsamda ihracat rakamları yakından izlenmelidir. Buna göre sektörün ihracat rakamları takip edildiğinde 2008 yılında 21,9 milyar dolar ile zirve yapan sektör ihracatının 2009 yılında 14,6 milyar dolara gerilediği görülmektedir. Ancak 2010 yılı itibariyle yeniden çıkış trendine giren sektör ihracatı 2010 yılında 15,1 milyar dolar 2011 yılında ise 18,1 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır.

Her hakkı saklıdır.

İNŞAAT MALZEMESİ İHRACATINDA İLK 20 ÜLKE		
1	Irak	2,339,385,123
2	Almanya	976,138,040
3	B.A.E.	913,036,571
4	A.B.D.	751,492,042
5	İngiltere	746,943,841
6	İsrail	660,585,604
7	Rusya	656,876,379
8	Türkmenistan	656,387,905
9	Azerbeycan	629,832,670
10	İran	592,848,456
11	Mısır	426,778,217
12	İtalya	401,221,640
13	Fransa	368,811,162
14	Romanya	363,412,623
15	Singapur	361,447,768
16	Gürcistan	342,343,878
17	Suudi Arabistan	340,701,607
18	Suriye	329,603,868
19	Ukrayna	224,741,095
20	Cezayir	220,704,663

2011 yılının inşaat malzemesi ihracat rakamları ülke bazında takip edildiğinde Irak'ın yeniden inşaa sürecinde Türkiye'nin aldığı pay görülmektedir. Buna göre Türkiye, Irak'a 2,33 milyar dolarlık inşaat malzemesi ihracatı gerçekleştirmektedir. Yani Türkiye'nin 2011 yılında gerçekleştirdiği inşaat malzemesi ihracatının %12,9'u bu ülkeye yapılmıştır. Uzun yıllar Saddam yönetimine uygulanan ambargo nedeniyle ticaretin gelişmediği Irak ile ticari ilişkilerde meydana elişmeden inşaat sektörü en olumlu etkilenen sektörlerden birisi olmuştur. Irak'a yapılan inşaat malzemesi ihracatında başı çeken ürünler inşaat malzemesi ihracatında da başı çekmektedir.

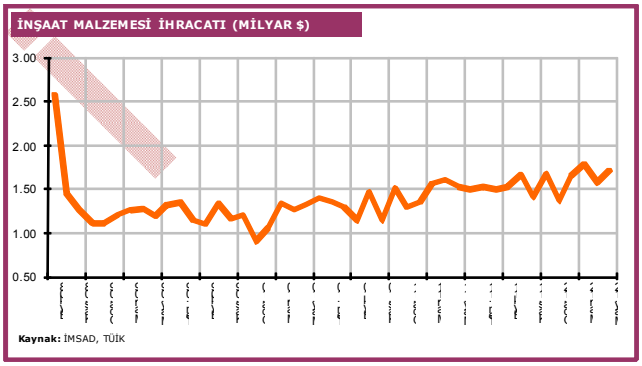

Aylık bazdaki rakamlarda da ihracattaki olumlu görünüm korunmaktadır.

	İNŞAAT MALZEMESİ DIŞ TİCARET VERİLERİ			
	Şub.12	Mar.12	Nis.12	May.12
İhracat (Milyar $)	1.64	1.78	1.57	1.71
İthalat (Milyar $)	0.60	0.69	0.58	0.74
Karşılama Oranı	273.66%	257.24%	269.03%	230.21%
Cari Fazla (Milyar $)	1.04	1.09	0.98	0.97

Mayıs ayı verilerine göre inşaat sektörü ihracatı 1,71 milyar dolar gerçekleşirken ithalatı 742,9 milyon dolar seviyesinde kalmıştır. Bunun sonucunda sektörün cari dengeye doğrudan olumlu katkısı 967,5 milyon dolar düzeyinde oluşmuştur. 2012 yılı içinde Türkiye ekonomisinin yumuşak karnı olarak beliren cari açığın azaltılmasında inşaat sektörünün oynağı rol bu rakamlardan görülebilmektedir. 2011 yılının genelinde 9,78 milyar dolar cari fazla veren sektör 2012 yılının ilk 5 ayında 4,91 milyar dolarlık fazla vermiştir. Bu rakamlar ülke ölçeğinde meydana gelen cari açığın sınırlanmasında önemli rol üstlenmiştir.

	SEKTÖRÜN İHRACATTAKİ PAYI			
	Şub.12	Mar.12	Nis.12	May.12
İnşaat Malzemesi İhr. (Milyar $)	1.64	1.78	1.57	1.71
İhracat (Milyar $)	0.60	0.69	0.58	0.74
İhracat İçindeki Payı	13.97%	13.49%	12.39%	12.99%

Sektörün ihracat rakamları içindeki payına bakıldığında Türkiye'nin Mayıs ayında gerçekleştirdiği **ihracatın yaklaşık %12,99'unu sektör tek başına yapmaktadır.**

Mayıs ayı rakamları dikkate alındığında inşaat malzemeleri arasında ihracatta lider konumda %29,25'lik pay ve 50 milyon dolarlık ciro ile yine demir/çelik çubuklar bulunmaktadır.

Önümüzdeki dönemde sektörün ihracat odaklı büyümesine ek olarak içeride arka arkaya çıkan 2B, kentsel dönüşüm ve yabancılara gayrimenkul yasaları neticesinde meydana gelecek olan talebe bağlı olarak daha pozitif bir seyrin etkili olduğu görülebilecektir. Bu noktada sektörün pazar çeşitliliği konusuna ağırlık vermesi özellikle sorunlu gelişmiş ülke ekonomilerine alternatif oluşturması kritik önem arzetmektedir.

Her hakkı saklıdır.

İNŞAAT MALZEMESİ MAYIS AYI DIŞ TİCARET VERİLERİ		
Madde Adı	İhracat ($)	İthalat ($)
Alçı taşı, anhidrit ve alçılar	8.787.490	5.535
Çimento	78.881.542	504.176
Sentetik polimerler esaslı; susuz ortamda eriyen/dağılan, boya ve vernik	9.999.331	22.977.840
Sentetik polimerler esaslı; sulu ortamda eriyen/dağılan boya ve vernik	13.441.469	7.233.736
Diğer boya ve vernikler (emaye/laklar/pigment)	2.629.295	1.846.025
Macunlar, renkli çimentolar ve boyacılıkta kullanılan sıvama maddeleri	14.561.700	13.539.574
Plastikten monofil, çubuk, profiller-enine kesiti > 1mm.	33.468.807	5.715.834
Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb	80.677.096	21.837.004
Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	2.655.096	5.872.687
Plastikten küvet, duş, lavabo, bide, hela küveti ve donanımları	8.185.675	4.111.889
Plastikten inşaat malzemesi	24.966.255	3.260.195
Lif levha, orta yoğunlukta	27.463.701	27.026.513
Kontrplaklar, kaplama panolar, benzeri kaplama ağaçlar	1.191.948	30.739.896
Bina, inşaat için marangozluk, doğrama mamulleri	9.818.590	5.983.553
Duvar kağıtları, duvar kaplamaları, cam kağıtları	1.301.026	4.583.749
Yontulmaya, inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan hariç)	87.214.588	18.783.849
İşlenmiş kayagan taşı, kayagan taşından eşya	24.344	99.957
Mineral yünler, genleştirilmiş soyutlayıcılar, karışımları	1.452.683	5.106.652
Asfalttan/benzeri maddeden eşya	3.592.791	2.174.930
Alçıdan, alçı esaslı bileşiklerden eşya (levha, pano, karo vb)	3.151.967	835.364
Çimentodan, betondan, suni taştan eşya	7.422.835	2.434.666
Amyantlı çimentodan, selülozlu çimento vb den eşya	2.127.802	5.993
İnşaatta kullanılan seramik tuğlalar, döşeme blokları, karolar	409.056	3.243
Kiremit, baca şapkaları, baca boruları vb seramik eşya	265.936	58.076
Karo, küpler vb. eşya-cilasız/sırsız seramikten	6.604.187	2.385.490
Sırlı seramikten döşeme, kaldırım taşları, şömine, duvar karosu	52.848.818	2.672.853
Seramik musluk taşları, lavobolar, küvetler, bideler vb	16.998.090	1.097.841
Dökme cam veya haddeden geçirilmiş cam	479.577	241.314
Çekme veya üfleme cam-yaprak halinde	364.754	154.399
Perdahlanmış cam, levha, yaprak halinde; parlatılmış, cilalanmış	1.518.861	9.183.264
Çok katlı yalıtım camları	5.703.560	80.605
Camdan kaldırım blokları, tuğla, karo, kiremit, mozaik, köpük cam	783.072	846.254
Cam lifleri, cam yünü ve mamulleri-iplik, dokuma vb	8.751.749	16.905.696
Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	500.289.882	2.469.288
Demir/çelik çubuklar (diğer)	3.924.123	5.261.009
Dökme demirden tüpler, borular, içi boş profiller	1.735.209	389.225
Demir/çelikten (dökme hariç)dikişsiz tüp, boru, içi boş profil	5.797.036	49.527.180
Demir/çelikten diğer tüp ve borular-kaynaklı vb.-çap>406, 4mm	11.469.933	537.774
Demir/çelikten diğer tüpler, borular, içi boş profiller	95.386.278	18.199.603
Demir/çelikten boru bağlantı parçaları (rakor, dirsek, manşon)	11.959.432	10.650.204
Demir/çelikten inşaat ve aksamı	113.148.152	19.648.075
Demir/çelik çiviler, pünezler vb.	2.449.044	81.062
Demir/çelikten cıvata, somun, tavan halkası, vida, perçin, pim vb.	20.711.011	43.657.476
Demir/çelikten sağlığı koruyucu eşya, tuvalet eşyası ve aksamı	7.851.598	1.182.202
Alüminyum çubuk ve profiller	54.378.420	3.256.895
Alüminyum inşaat ve aksamı	21.113.932	1.850.347
Alüminyumdan evde kullanılan; sağlığı koruyucu eşya vb. aksamı	6.947.197	3.788.117
Adi metallerden kilitler, sürgüler, kilidi olan fermuarlar vb.	11.607.645	13.325.054
Adi metallerden donanım, tertibat vb. eşya	34.646.038	33.659.970
Buhar jeneratörleri, kızgın su üreten kazanlar	2.841.261	8.164.195
Buhar kazanları dışında kalan merkezi ısıtma kazanları	27.527.725	23.284.379
Buhar kazanları, ısıtma kazanları için yardımcı cihazlar	1.347.887	904.194
Klima cihazları-vantilatörlü, ısı, nem değiştirme tertibatlı	25.621.007	70.746.831
Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	38.360.778	87.937.277
Diğer aydınlatma cihazları, lambalar, ışıklı tabela, plaka vb.	19.072.855	33.538.079
Prefabrik yapılar	19.778.238	3.797.194
Gazla çalışan elektriksiz anında su ısıtıcılar	1.101.135	584.101
Diğer elektriksiz anında/depolu su ısıtıcıları	1.599.027	214.189
Asansörler, skipli yük kaldırıcıları	4.021.950	11.753.887
Diğer muslukçu eşyası	25.268.003	49.116.490
Elektrikli su ısıtıcılar, daldırma suretiyle ısıtıcı cihazlar	715.367	761.205
Depolu ısıtıcı radyatörler	196.651	0
Bağlantı parçaları takılmış olan (gerilimi:<1000 V.) diğer elektrik iletkenleri	6.820.551	13.208.921
Diğer elektrik iletkenleri (gerilimi=<80 V. için)	115.003.306	13.173.300
Toplam	1.710.434.362	742.976.375

İMSAD

Her hakkı saklıdır.